

Fiche 4: Mededeling Eurojust

1. Algemene gegevens

Voorstel: Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over de rol van Eurojust en van het Europees justitieel netwerk bij de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit en het terrorisme in de Europese Unie

Datum Commissiedocument: 23 oktober 2007

Nr. Commissiedocument: COM (2007) 644 def.

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=196297

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: n.v.t.

Behandelingstraject Raad: CATS, JBZ-Raad

Eerstverantwoordelijk ministerie: Justitie

2. Essentie voorstel:

Onder erkenning van de positieve operationele resultaten van Eurojust, meent de Commissie dat het Eurojust-besluit van 28 februari 2002 (PB L 63 van 6 maart 2002, p.1) zou kunnen worden gewijzigd, opdat deze organisatie haar samenwerkingspotentieel verder kan ontwikkelen en zodoende een essentiële rol kan blijven spelen in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit en het terrorisme in Europa. De mededeling gaat ook over de rolverdeling tussen Eurojust en het Europees justitieel netwerk in strafzaken (hierna: EJN).

Blijkens de mededeling denkt de Commissie aan de volgende voorstellen, die overigens niet alle tot aanpassing van het Eurojustbesluit nopen:

- harmonisatie en, in voorkomend geval, verruiming van de bevoegdheden die de nationale leden van het college van Eurojust op basis van de wetgeving in hun eigen lidstaat hebben;
- uitbreiding van de bevoegdheden van het college als zodanig;
- wijziging van de structuur van Eurojust; en
- versterking van de samenwerking tussen Eurojust en andere actoren op het terrein van de justitiële samenwerking in strafzaken (EJN, Europol, OLAF, Frontex en derde landen).

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Nee, de Commissie kondigt in de mededeling nog geen wetgevend voorstel aan. Wel heeft de Commissie in haar wetgevingsoverzicht voor 2008 aangekondigd een voorstel met betrekking tot Eurojust en het EJN te doen. Naar verwachting zal dit echter niet voor de zomer van 2008 het geval zijn, aangezien de Commissie eerst een *impact assessment* moet uitvoeren. Bovendien is het dan de vraag of indiening van een voorstel voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding van het Wijzigingsverdrag in haar ogen nog opportuun zal zijn. Gegeven deze omstandigheden, zijn de vragen naar bevoegdheid, subsidiariteit, proportionaliteit en financiële gevolgen in dit stadium nog niet aan de orde. Wel kan zijdens de regering nu al worden opgemerkt dat de voorstellen waar de Commissie blijkens de onderhavige mededeling zeker op langere termijn aan denkt, gevolgen hebben voor de bevoegdheidsverdeling tussen Eurojust en de nationale vervolgingsautoriteiten. Dit zal bij de beoordeling van het uiteindelijke voorstel dan ook een bijzonder aandachtspunt vormen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland verwelkomt de onderhavige mededeling als vertrekpunt voor verdere discussie over de toekomst van Eurojust en het EJN en beschouwt deze bovendien als een onderstreping van de belangrijke rol die deze organisaties inmiddels op het terrein van de justitiële samenwerking in strafzaken binnen de EU vervullen.

Nederland zal het voor 2008 aangekondigde wetgevende voorstel welwillend tegemoet treden en bezien waar aanvullende bevoegdheden nodig zijn om de coördinerende rol van Eurojust bij de strafrechtelijke samenwerking in de EU te versterken. Nederland vindt tevens dat Eurojust en de lidstaten, vooruitlopend op dit wetgevende voorstel, waar mogelijk binnen het bestaande juridische kader, naar verbeteringen in de bestaande werkwijze of structuur dienen te streven.

Nederland is van mening dat de Commissie bij de verdere uitwerking van de in deze mededeling genoemde voorstellen en met name bij het *impact assessment* de noodzaak van amendering van het Eurojustbesluit terdege inhoudelijk dient te onderbouwen, wat in de onderhavige mededeling nog niet is gebeurd. Dit geldt met name voor de belangrijkste stelling in de mededeling dat er sprake is van aanleiding tot de uitbreiding van de bevoegdheden van de leden van het Eurojustcollege en het college zelf. Daarbij moet worden uitgegaan van de praktijkervaringen van Eurojust in de afgelopen vijf jaar en de gewenste bijdrage van Eurojust aan een effectieve Europese samenwerking op het terrein van opsporing en vervolging. Ook zal wat Nederland aan de hand van het *impact assessment* duidelijk moeten worden wat de consequenties van eventuele aanpassing van bevoegdheden van nationale leden dan wel het College in de praktijk zullen zijn voor de rolverdeling en taakafbakening tussen Eurojust en de nationale openbare ministeries. Tevens zal daarbij binnen Nederland moeten worden bezien op welke wijze een eventuele wijziging van de bevoegdheden van het Nederlandse lid van Eurojust kan worden ingebed in de huidige structuur en taken van het Openbaar Ministerie. Tot slot meent Nederland dat, ook los van de kwestie van de bevoegdheden, hoe dan ook beter gewaarborgd moet zijn dat iedere lidstaat zeer snelle en adequate *follow up* realiseert na optreden van een of meer nationale leden dan wel het college.

Nederland ondersteunt in beginsel ook eventuele andere maatregelen die de positie van Eurojust bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit en terrorisme verder kunnen versterken. Nederland staat in beginsel ook positief tegenover voorstellen voor een minimumzittingsduur van nationale leden en versterking van hun ondersteuning. Nederland staat eveneens positief tegenover eventuele voorstellen tot versterking van de administratieve structuur van Eurojust. Nederland steunt uiteraard alle inspanningen die erop gericht zijn de samenwerking tussen Eurojust enerzijds en Europol, OLAF, Frontex en derde landen anderzijds te versterken en bij te dragen tot een heldere onderlinge rolverdeling. Nederland is ook voorstander van het onderbrengen van het secretariaat van de verschillende informele netwerken van praktijkdeskundigen (genocide, misdrijven tegen de menselijkheid en oorlogsmisdrijven, gemeenschappelijke onderzoeksteams, terrorisme, het anticorruptienetwerk CARIN) bij Eurojust. Tot slot staat Nederland welwillend tegenover een rationalisatie van de respectievelijke rollen die het EJN en Eurojust hebben in het kader van de justitiële samenwerking binnen de EU, in de veronderstelling dat deze zal bijdragen tot een nog inniger en effectievere samenwerking tussen deze beide organisaties.